

STF refser Telenor

Misbruker monopolet

Nortib mener Telenor misbruker sin monopolstilling når de nekter bedrifter å leie rene fiberkabler. Nå får Nortib medhold av telenettens vaktbikkje, STF (Statens Teleforvaltning).

GUNHILD M. HAUGNES

Våren 1994 klager Nortib (Norsk tele- og informasjonsbrukerforening) til SFT, fordi Telenor den siste tiden har nektet å leie ut såkalt «mørk fiber» i bedriftsinterne nett.

Mørk fiber er definert som ren fiberkabel uten sende- og mottaksutstyr i endene.

Hemmer friheten

-- Slik det er nå binder Telenor brukerne til å kjøpe tjenester med forhåndsbestemte grensesnitt som Ethernet, Token-Ring og FDDI. Dette hemmer bedriftenes frihet til å eksperimentere med andre tjenester som for eksempel video og [ATM](#) i sine egne nett. Telenor hindrer også fleksibel utnyttelse av båndbredden, sier Reidar Breivik, formann i Nortibs telepolitiske utvalg.

Til daglig jobber Breivik som rådgiver i Statoil. Statoil var også en av de 6-7 medlemsbedriftene som tok initiativ til klagen. Klagen er ifølge Breivik ikke motivert ut fra medlemmens ønske om å drive egen televerk i konkurranse med Telenor, men for å sikre effektiv kommunikasjon mellom lokale bedriftsenheter.

Bundler tjenester

-- Telenor misbruker sin monopolstilling når de bundler eneretten på fibernettet med egne konkurranseutsatte tjenester på denne måten, mener Breivik.

Det er i første rekke Telenors datatjenester, Bynett og Lansam, det dreier seg om i denne saken.

-- Dessuten blir det dyrere enn det burde være i og med at både Telenor og bedriften blir nødt til å installere overvåkingsutstyr på den samme forbindelsen.

Nortib har også registrert at Telenor har blitt mer restriktive på dette området. Fram til 1992 var det mulig å leie mørk fiber.

-- Vi merker godt at Telenor har blitt mer firkantet. De merker vel at konkurransen er på gang, mener Breivik.

Først i Europa

Nå, halvannet år etter at klagen ble sendt får Nortib medhold av telenettens vaktbikkje, STF. Det er ingen tvil om at avgjørelsen satt langt inne.

-- Dette er en nokså vanskelig sak og det var prinsippet om likebehandling som til slutt ble avgjørende. Telenor kan ikke levere monopol tjenester til seg selv og samtidig nekte andre tilgang til disse, sier avdelingsdirektør Eugen Landeide i STF.

Han understreker at STF ikke har hjemmel til å pålegge Telenor å levere mørk fiber. STF definerer imidlertid Bynett og Lansam som konkurransetjenester. Og hvis Telenor fortsatt ønsker å levere disse tjenestene slik de er nå, så er Telenor også forpliktet til å tilby mørk fiber.

Men ifølge Landeide gis det en svak åpning i vedtektene for Telenor til å omdefinere monopolproduktet fra mørk fiber til en fiber avsluttet med elektrisk grensesnitt.

Nortib er godt fornøyd med STF i denne saken.

-- STF har gjort en veldig bra jobb og vist friske takter. Mørk fiber er et gråsonerområde i flere land. Såvidt vi vet er Norge det første landet i Europa som har fått en så klar avgjørelse på dette området. Det er et gjennombrudd vi kan være stolte av, mener Breivik.

PRINSIPPIELT VIKTIG: Reidar Breivik og Nortib mener leveranse av mørk fiber er en prinsipielt viktig sak.

MISBRUK: Telenor misbruker sin monopolstilling når de nekter bedrifter å leie rene fiberkabler. Det mener telenettens vaktbikkje, STF (Statens Teleforvaltning). Bildet er fra Telenors åpning av et ATM-prøvenett. (Foto: [Ahlert Hysing](#))

Sterkt uenig

Telenor er sterkt uenig i STFs avgjørelse, men har ennå ikke bestemt seg for om de vil anke saken inn for Statens teleforvaltningsråd.

-- STF definerer Bynett og Lansam som konkurransetjenester. Vi mener det er enerettstjenester, sier administrerende direktør Vidar Helmersen i Telenor RNT (regulerte nett tjenester).

-- I utakt

Helmersen mener STFs avgjørelse er i utakt med praksisen i EU-landene.

-- EU-kommisjonen har konkludert med at de ikke ønsker å pålegge teleoperatørene å levere mørk fiber. STFs avgjørelse er derfor oppsiktsvekkende, sier Helmersen.

-- Vi må huske at Norge er et svært lite telemarked og Telenor er en liten teleaktør i global sammenheng. For å overleve må vi sikres like konkurransevilkår. Det er ikke riktig at vi skal være mer liberalistiske enn store land som England og Tyskland, sier Helmersen.

Han understreker at dette ikke er et signal om at Telenor ønsker å tviholde på monopolet.

-- Myndighetene må gjerne oppheve monopolet i 1997 for vår del, men formelt sett så er det ennå ikke vedtatt å fjerne telemonopolet. Enn så lenge har Staten, representert ved Telenor, enerett. Oppløsningen må skje på en harmonisk måte slik at vi får like muligheter som våre konkurrenter.

Helmersen bekrefter at Telenor har leid ut mørk fiber tidligere, men hevder at det skjedde før 1.1-93 da forskriften om åpne nett kom.

Opseth får siste ord?

Neste uke renner tiden ut for en eventuell ankesak fra Telenor. Internt vurderes det på spreng om Telenor vil forfølge saken. Det vil neppe forbause noen om Telenor anker.

I så fall blir det opp til formann Finn Lied og de andre i Statens teleforvaltningsråd å avgjøre saken. Hvis de anser dette for å være en telepolitisk sak, så blir den sendt videre til Samferdselsdepartementet. Det kan med andre ord hende at samferdselsminister Kjell Opseth får siste ord.

Viser muskler

STF har også irettesatt Telenor i andre saker de siste månedene.

I august fikk Telenor en solid ørefik fra STF som mener den norske telemonopolisten tar for høye priser på sine tjenester. Telenors kunder har betalt hele 1.7 milliarder kroner for mye, heter det i en STF-rapport.

Nylig vedtok STF at Telenor også foretar ulovlig forskjellsbehandling mellom tjenesteleverandørene Telenor Link og Teletopia til fordel for sin egen konkurransevirkosomhet.

-- Avgjørelsen er viktig fordi den slår fast at konkurrerende tjenesteleverandører skal stilles likt med de enheter i Telenor som leverer konkurranseprodukter, skriver advokat Harald Arentz Brænd i Telecom Revy. Heller ikke denne saken har Telenor ennå bestemt seg for om de vil anke.

TEKNISKE SPESIFIKASJONER

Mørk fiber

Ikke-terminert fiberoptisk kabel, ren fiberkabel uten påmontert sende- og mottaksutstyr.

Bynett

Bredbåndssamband Telenor tilbyr for dataoverføring. Leveres normalt med FDDI-grensesnitt (Fibre Distributed Data Interface). Kan også leveres med andre grensesnitt som for eksempel Ethernet og Token Ring.

Lansam

Bredbåndssamband Telenor tilbyr for dataoverføring mellom to lokale datanett. Gir enten Ethernet-- eller Token

[\[Forrige artikkel\]](#)[\[Indeks\]](#)[\[Neste artikkel\]](#)

[\[Image map not available\]](#)

Artikkel automatisk generert, 14/12-95, kl. 19.30 cw@oslonett.no